Bykə byriin proliтaarinar negedegty! Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin

YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eblelin B-M. zəbləliin əmenees edər byri niitelegdene. IX zilde garça baina.

1932 onii Dikaabri 15 edər

№ 290 (844)

Zakika yne: Sara byriin 1 tekərig. Alban gazaruudta 1 tek. 30 mən. Gadaada ulasta—1 tek. 50 mən. Dugaar nezeediin yne 5 mengə

„B-M. Ynenii" koroonl aadris: Верхнеудинск, Центросоюзная № тел. № 3-23, каб. ред. № 344.

Finaansiin froontodo daiçalan dobtolko

„Bolşoviiguudiin dobtolgiin udka çanar bolb 1 manai ulasiin indyystriiigi finaansaar kangaka ba sovkoos kolkoosiigi finaansaar kangaka keregte kamagiin jike mengen zəəri elsyylke jabadal mən bolno" (Staalin). Manai ulasiin yriin kegzəzə bykii socaliisam baiguulaltiin ilan dabaka jabadaliin gol şiidkekii çanartai dəkəm nəkəcəl bol finaansiin təsəbiigi cag bolzor dotoroo byrimesen gyicedkeke jabadal bolno. Finaansiin təsəbiigi ali zerge nebteryylen gyicedkesen jabadalaas aza yiledberiiin baiguulaltiin zasada mengen zəəri oldozo caaşadaa kolkoosiin naimaa delgeryylke, sojol bolbosoroliin ba aza baidaliin baiguulaltiigi ulamaar kegzyylkə jabadal duldiidakani damzag ygei.

Uçar iimede manai respyybligiin nam zəbləliin emkinyyd ba byke azalçan arad zonii əmenə odoo tabigdaad baisan aza akuin ba ulas təriin çanartai çukala yyrge zorilgo bolbol taban zilin dyyrgeltiin zilin finaansiin təsəbiigi oiriin cagaa bytemzetei gyicedkeze angi ygei socaliisam baidal baiguulka tabanzil bolko kojordoki taban zildee negeç mengenii dojomki ygei orko iime baina.

Geke zuura odoo yjiin bodoto baidal deerees karaad yzekede manai respyyblig dotoroo mengen zəəri elsyylke kampaaniiin jabaca ton kangalta ygei. Olonki aimagiin emkinyyd bol finaansiin estefeete ekilke yjede tuiliin idebkitei kandaza, çangaar ekilsen bolboç tere sain ekini gabşagai kədəlmeri bolzo çadaa edii, ede aimaguud bol finaansiin froonto deere menee kyrtel josotoi kubialta kiize çadasan ygei kamagiin koino kozomdozo jabana. Finaansiin estafeete ekilke yjede togtoogdoson aimagiin ba somon, beləgiin finştaabuud bol əəriingəə bede deere kyileegdeze baigaa yyrgenyydiigi bejelyylen gyicedkesen ygei ba ynendee gyicedkekiigi oroldodogç ygei caaisan deere kooson nere zyysen ştaabuud bolood baina şuu. (Kiaagta, M-şiber Bookon, Alair g. m.).

Iime nobço nazagai ba koirog calgar jabadal aimagiin emkinyydiin dunda delgereze baisanii ecesee aimagiin finştaabuud bol finaansiin təsəbəə ali zerge gyicedkeze baisan tukai jamarç byridkel medee cag bolzor dotoroo ilgene ygei. Tyyntei kamta respyybligiin finaansiin təbiin ştaab bol finaansiin kədəlmeriigi şuud saizaruulza too byridkel metiigi çangadkasan ygei.

Dekaabri sariin tyryyşiin arban konog yni əngərəəd baibaç ene arban konog dotoroo mengen zəəri elsyylke jabadal kerzerge jabasan ba kedii kubi dyyrsen tukai todorkoi medee tus təbiin ştaab ba finaansiin arkomaadta əərtəniç baika ygei jum. Ene bol juu gereçelneb gekede olon aimagiin emkinyyd bol finaansiin arkomaad tyryytei ene mengen zəəri elsyylke kampaaniiin aza akuin ba ulas təriin udka çanariigi keregseesen ygei nobço koirogoor kandaza baisaniigi byri todoor ge eçelne geze dakin dabtaka keregtei.

Kerbee cekaabri negenii edəriin medeegeer karaad yzebel dərbədeki kvaartal dotoroo mengen zəəri elsyylke təsəb bol uridaki kvaartaluudiin dojomkitoi kamta manai respyyblig dotoroo araikan 36,4 kubi dyyrebe. Arban konog dotorki eseltə bol respyyblig dotoroo arai geze 6,1 kubi bolbo, geke zuura zarim aimaguud bol enyyniigiiç gyicedkesen ygei ulam gedergee cukarisan temdeg yzyylbe. Finaansiin kampaaniiin təsəbiigi cag bolzortoni gyicedkeze çadaka gyiced arga zyitei baisan gol şiidkekii çanartai aimaguud bolko: Alair, Bookon. Deede Yde, M-şiber, Bargazan metiin aimaguud ene arban konog dotoroo teempee buzagaigaar suladkaza eəsədiingəə ezelze suusan suurinuudaas gedergee kodorzo cukarisan baina.

Urid jabaza baisan aimaguudaas gekede gancakan Tynkenii aimag nojaabriiin kojordoki arban konogto arban doloodeki suuri ezelze baisan baibal gurbadaki arban konog dotoroo 23,2 kubi eseltə egçe ajaar zurgaadaki suurida garça ireiee.

Tariaa beledkeliin təsəbiigi bytemzetei gyicedkesen ba enyynii uridaki keden kvaartaluudta finaansiin təsəbəə erkim sainaar gyicedkeze baisan Koriiin aimag bolbol tere nalta dabasan sain turşalgaa finaansiin froontodo keregleze çadaa edii ba tariaa beledkel finaansiin kampaani kojoriigi zəbəər kolbozo zergeşyylen jabuulza çadaa ygei uçaraas syyliin yjede teempee suladkaza, negedeki suurida suusanaa 3-daki suurida solzoizo orbo. Gebeç Koriiin bolşoviiguud bol namiin ba zasagiin gazaraas tabigdasan albaa çukala zorilgonuudiigi bytemzetei gyicedkedeg bolşoviig kədəlmeriiin arga meeted gyiced şudalza çadasan baika tula jabuud dundaa kədəlməriəə şinedken zasaza ene froontodoç erkimlen gaiça çadaka beze geze naidakaar baina.

Dərbədeki kvaartaliin eces kyrtel araikan kagas sara yldebe. Enyynees koişo uridaçalan „eeizee kyneeke" „əərəə bytekede" naidaka oişooko keregseeke ygei geke metiin oportuniis yzel ba nobço koirog baidal bol byri teseşe ygei. Kerbee iime yzel gargaza finaansiin jabuulgada korto saad kiisen angiin daisanii ba tedenii aagiinta bolko baruun „zyynii" oportuniistanariin korto sybegçelgede eris katuu cokico egçə, ene keregte namiin zinkeni şugamiigi zəbəər jaauulkiin tələə bolşoviig josoor temeceke.

Əngərsən zunii cagaa jabuulagdasan kizaar kooroniiin socaliis məriicəədə erkilen garsan Deede Yde koto bol dərbədeki kvaartal dotoroo gurbadaki kvaartaliin mete teempe abça çadaa ygei, finaansiin froonto deere depytaatiin kədəlmeri ogto jabuulagdana ygei. Ene kotiin kaniin sonin biçegyyd bol byke koibootiin keblеliin konkursada orolcozo, finaansiin froonto deere olon niitede oilguulka kədəlmeri, opiratiiv josonii emkidkelgiin ketelberiikə azal jabuulna bide geze ygee egezə nam ba zasagiin gazariigi naiduulsan bolboç bodoto baidaliigi şalgaad yzekede kolo iime bişe.

Finaansiin arkomaadiin ba Ulasiin baankiin metiin keden olon tomo tomo keblel soninuud finaansiigi kaişan geze kurdanaar jabuulza gyicedkeke tukai barimta bolko kədəlmeri jabuulaa edii baikaas baitugai kariin zarimani enyyn tukai negeç mər zyil biçesen ygei „əərəə bytekede" naidaza suuna. Finaansiin təsəbiin tələə azalçan aradiigi daiçalan elsyylke keblel soninii emkidkelgiin çadabariigi gereçelen karuulka josotoi baisan kotiin keblel sonin ud bol iime baidalda baikani zigşyyritei.

„Keblel sonin bolbol gancakan kamtiin agitaatar ba surtal nebteryylegçe bişe mən tyynçelen arad niitiin kamtiin emkidkegçe mən bolno" geze Leenin bagşiin kelsen tyykete zaabariigi doodo şatiin keblel soninuud bolbol erke bişe bejelyylen gyicedkeke josotoi.

Dərbədeki kvaartaliin finaansiin təsəbiigi ed keregleg ediin kopiraaciin şugamaar bytemzetei gyicedkekiin tula Burkopsojuuz bol Kirgiziin moziin potrebsojuuzatai socaliis josonii məriicəəgiin dogovor batalsan bolboç ene tyykete keregiigi yyskesenii josoor sainaar gyicedkekiin tələə kedəegiin silpoonuud ba Burkopsojuuz əəreə tyryylen jamarç sanal bodol tabin ygei kooson ymekei caarsa bolgozo yzeekeni kolo bişe bulood baina. Ene buzagai baidaliigi juun gereçeleneb gekede tyyn tukai uegeç yge durasan ygei amandaa usa balgasan kyn mete abaa çimee ygei suusan Burkopsojuuziin əəriini „zəbləltə naimaanii tələə geze sonin gereçe suuza baina. Iime baidaliigi erkebişe zailuulka.

Mən tyynçelen zasagiin gazariin syyliin togtooliin josoor manai respyyblig dotoroo əmçiin azaltanii dundaas kuriaagdaka negen udaagiin naloog bol ene Dekaabri sara dotoroo byrimesen gyicedkegdeke josotoi baisan bolboç odoo kyrtel kiigdesen juuma ton komor, martagdaad şakuu baina. Tus naloog bolbol angiin talaar niileed gynzegei udkatai ba əmçiin azaltanii dunda aza akuin ba ulas təriin çanartai kampaani kurdanaar gyicedkeke jabadalda mən nileed jike tusa dəkəm yzyylke bolko tula tyyniigi olon niitede zəbəər oilguulza tyynii tatabariin mengiigi cag daui gyiced kuriaaza abkiin tukai kiçeen oroldoko keregtei.

Kədəə nutaguudta finaansiin kampaani jabuulkadaa niitin kədəlmeri jabuulkiin orondo albadaka baalka metiin „Zyynii nugalaa garka jabadal baga saga yzegdesen tula (Deede-Yde) enyynees aibar jikeer sergelze, kerbee iime abadal garsan gazarta zemetende eris katuu kemzee abça olon niitede oilguulka kədəlmeriigi gol çukala bolgoko keregtei. Gancakan ene uçar baidalda finaansiin froontodo ilalta dabagdakani çokom labtai.

Erkinyydiin bolşoviig josonii kədəlmeriiin şine şine turşalga ba sain sain yyskeliigi kalan abka, finaansiin froontodo gabşagaiçuudiin toogi oloşoruulan əskəkə ba tedenii kyçiigi zəbəər kerегleke, finaansiigi toiruulan olon niitede oilguulka kədəlmeri jabuulka, finaansiin gabşagaiçuudiin kyystiin kei kural əngərgəkə, somon somondoo, kolkooz kolkooztoo ba aimag aimagtaa socialiis tuslamza yzyylze, socməriicəə gabşagaiçalga delgeryylke bolon kamagiin tyryyn angiin daisan ba tedenii aagintanariin zyreçelgetei eris temeceke ede bykii çukala kemzeenyydiigi finaansiin kədəlmeriiin gol çukala zorilgo bolgon tabiza aimagiin namiin emkinyyd bol finaansiin təsəbiigi cag bolzor dotoroo gyicedkeke jabadaliigi kangaka josotoi.

Deereni finaansiin təsəbiigi cag bolzor dotoroo byrimesen ba ilyyç gyicedkeze çadaka arga zyinyyd bidende gyicedeerei baina. Ene finaansiin froontodo daiçalal dobtolko keregtei begəəd tyynde saad toromsog kiize baisan niuuruudiigi kuuliiin kariucalgada kabaaduulka.

Jireke şine ziliin Ianvaariiin 3-nii edər SSSR-iin TGK-iin 3 dugaar seesse kural bolko tula bidener bol tus edərtə ene ziliin fintəsəbəə gyicedkesen tukai zasagiin gazarta raaporta ergəkə josotoi,

Iime raaporta emkidkeke jabadal bol fintəsəbiin tələə temeceke temeceliin yndesen tələb kolko josotoi. Tere raaportoda ken garaa tabikab gekede mengen zəəri elsyylke kədəlmərdə erkim zişee karuulsan gabşagaiçuud bolno.

Keblel soninuud ba finaansada tusalalcaka komiis ba finestafeetiin ştaabuud bol əəriingəə kədəlmeriigi enyyntei zokilduulan tabika josotoi. Cag bolzor ton bogoikon bolsən tula enyynde bol negeç cag tuiliin ynetei ba kairatai baina geze medeke keregtei. Jigeze finfroonto deere daiçalan dobtolajaa!

Niudargaçuudaas ba tedenii aagintanuudaas gederge tataka jabadaliigi kair ygei butacokiko

Şaragoliin kojor niuurtaniigi butacokiko.

Kiaagtiin aimagiin Şaragoliin toskon bol tus aimagiin negen şiidkekii zəbləl bolko jumaa. Tus toskon nojaabri 20 do tariaa beledkeliin təsəbiigi araikan 7 kubi gyicedkesen baina. Nojaabri 20 kyrtele tariaa beledkeliin təsəbiigi əmçiin seekterte kyrgee ygei baisan baina. Aimagiin təbəəs egesen təsəb kamta 7540 ceentnir baina.

Şaragoliin toskondo tariaa beledkeliin iime buzagai jabaanii gol şaltagaani juub gekede: Tus toskonii zəbləliin, namiin, kolkooziin idebkiten tariaa beledkeliigi toiruulaza syyliin yje kyrtele emkilegdee ygei baisan, zəbl-iin idebketen bol tus toskondo egtəsen tariaa beledkeliin təsəbiigi „gyicedkeze çadamaar bişe" arga ygei jikeer kigdesen geke sanal yzelde orood baisan ba mən tariaa beledkeleer jabasan naidalgata enyyniigi butacokikiin orondo kari enyyniigi zəbşəəzə baiba. Iime jabadal bolbol imagta angiin daisan niudargaçuudiin nələən baisanaas bolzoi.

Niudargaçuudiin nələən iime jikeer baisan deerees əmçiin azaltan ba kolkoozçodiin dunda tariaa beledkeliin təsəb gyicedkeze bolkoor bişe geze damzag ygei tasarsan baika, eldeb cuglaa, suudaluud tariaa beledkeliin təsəbiigi gyicedkekiin tələə temecesen ygei, enəəki niudargaçuudiin ygiigi dabtan kelceze baiba. Kerbee ene egtəsən təsəbiigi gyicedkebel ideke tariaa yldeke ygei geke baiba.

Şaragaliin namiin yyriin kamtiin cuglaan nutagiin namiin yyriin geşyyd menlə ene deere kelesen josoor esergyycen keledeg baibaç, ecestee uul təsəbiigi gyicedkeze çadamaar geze zəbşəəsen aad kamtiin cuglaan deere basa uridiin josoor keleze ene yyriin geşyyd josotoi kojor niuurtai baisaniigi yzyylbe.

Kiaagtiin aimagiin nam, zəbləliin, kolkooziin emkinyyd Şaragoliin iime buzagai baidaliigi şuud butacokiko tukai jamarç kemzee abaa ygei baiba.

Tus zəbləliin tariaa beledkeliin təsəbiigi cəm gyicedkeze çadaka baisaniigi „Ulaan ogtiaabri" geze kolkooziin baidal deerees medegdene „Ulaan ogtiaabri" geze kolkoozuudaas niieed ygei jike tuşaaka baisanç (1800 ceentn.) tariaa beledkeliin təsəbiigi 100 kubi gyicedkeed ba yrisenii bolon kədəlkə ygei foondonuudiigi togtoosonii syylde kolkoozçon byriiin azalta edərtə doodo zergeer 15 fyynte tariaa kyrteke ba kolkooziin naimaanii josoor tariaagaar naimaa kiike argatai baika juuma. Mən „Zemberoov" ba busa kolkoozuudta ene mete adali baina. Jerə tus toskonii tariaa beledkeliin təsəb cəm gyicedkeze çadamaar baisan bolboç niudargaçuudiin nələəndə oroson arisa zəsəə kubilguulsan oportuniistanuudta gyicedkeze çadamaar bişe mete yzegdene.

Kolkoozçonii ba əmçiin ygeitei, dunda çadaltanii dunda niite nebtereliin kədəlmeriigi ergəər jabuulsanii ba nam, zəbləliin ba kolkooziin temeceke temecelde emkidkesenii açaar syyliin yjede tariaa beledkelde kubilalta bolson gebeç, basala kangaltatai bişe baina. Dikaabri negenii medegeer byke toskon dotoroo 40 kubi, kolkoozuud 34 kubi, əmçiin seektor 44 kubi gyicedkesen baina. Odoo tus toskonii 36 azaluud təsəbəə cəm 100 kubi gyicedkesen ba basa kojor arba arba erkəten cəm gyicedkebe. Əmçiin azaltan bol tariaa beledkeliin təsəbiigi dikabri 10 da 100 kubi gyicedkekebdi geze ujalga abazai. Katuu daabaritai 9 azaluud 128 ceentnir tariaa tuşaka aad dikaabri 1 de araikan 38 ceent, tuşaaba, eden tukai zokiko kemzee abtaba.

Tariaa beledkeliin teempiin ene tedyi muu baisan jabadalda basa tariaagaa comozo dyyrgee ygei baisan jabadalaas bolokcozoi. Tariaa somolgoni araikan 75 kubi koibo.

Kədəlmeriiin kycen, çireke kycen, tariaa kiike sabanuudiin dutamagaas mən beledkelde saad uçaruuina.

Şaragoliinkid abasan ujalgajaa bolzortoni zaabol gyicedkeke josotoi.

V.

Mərgənii kolkoosuud təsəbəə ilyygeer gyicedkebe

Bargazanii aimagiin Mərgənii somonii kolkoosuud bol tariaa beledkeliin təsəbiigi bolzoroos urida 102% gyicedkezei.

Mərgənii somonii kolkoosuudiin tariaa beledkeliin froontodo ilasan uçar bol, nam komsomooliin kyçiigi ba kolkoosiin idebkiteniigi kolkoosiin yiledberiin tasaguudta zəbəər kubaaza tabisanaas, angiin boruu etegeedyydte çanga kariuu egeze çadasanaas bolzoi.

Odoo tus somonii kolkoosuud bolbol kojor dugaar taban ziliin ankadugaar kabariin tarilgada kyrkeer yrisenii foondo togtooko kədəlmeriigi ba basa 1932 onii kolkoosiin olzo ba urgaca kubaaka tukai beledkeliin kədəlmeriigi jabuulza baina.

Galindabiin.

Ene dutuugiigi darui usadkaza təsəbiigi şuud gyicedkeke

Kabaanii aimag dotor tariaa belebkeliin teempe sula jabana. Dikaabri 10 nii edəriin medeegeer byke aimag deere 87,8%, seekteleer ilgabal MTS-iin karajaata kolkoosuud 96,4%, basa kolkoosuud 71,2%, əmçiin seekter 85,1% katuu daabaritan 80.9% gyicedkezei. Kabaanii aimag bol bişe urida jabasan aimaguudtaa zergeçen jabaza çadaka baibaç, ene tedyi kozomdoson baina. Enyynii şaltagaani bol, MTS-iin karajaata kolkoosuud tariaa cokilgiigi edər seni ygei emkidkeze çadaa ygei, kədəlmeriin kyce çadaliigi zəbəər emkilee ygei ba mən zarim somon toskonuudta baisan niudargaçuudiin esergyyceke jabadalda çanga kariuu cag doroni egeze çadaa ygei baisanaas bolzoi.

Basa tariaa tuşaan abadag pyynktenyydte kvitaanca zergiin dansanuud dutuu baisan deerees tariaa tuşaagçadiigi baridag baina. Ene dutuugi darui gyicedkeke keregtei.

Medegçe.

„Temeceliin Çimeg" noiroos serigtii.

Kori. Açangiin „Temeceliin—Cimeg" geze arteel bol odoo ziliin olzo kubaaka jabadalda „əərəə byteke" oportuniis josoor kandaza baina. Odoo kyrtele kolkoosçodiin kede keden olzo abkiigi medee ygei sokor balai suuna.

Enyyniigi bodoto deereni bejelyylkiigi tus arteeliin tyryylegçenək. Symbenii gegçe jamarç kədəlməri kiilgyi amarkan baina. Enyyniigi bejelyylkiigi darui cagaa kemzee abagtii.

Ynenii gabşagai.

Kapitaalta oronuudta kədəlmeriəə kajalgiin kedelgeen esebe

AMEERIKA.

Njuu Iork, 10 (T). Kalifoormiin Vakanilski kinuanda kaaltatai baisan zimesiin tarilgada kədəlmerilezə baisan kədəlmeriçenii kədəlmeriəə kajalgiigi udaridagçanariigi tarilgiin ezedees kələselegdəsən deeremçed kuluuza abçaba geze „Assoşieted Press" sonin biçene. Əərəə syydleke jabadal bol kədəlmeriəə kajalgiigi batalakiin erkim zebseg mən geze poliiciin naçaalnig kelebe. Kuluugdagçadiin kaanaç baisani medegdene ygei.

Nijuu Iorkiin 18 mingaad kədəlmerigyiçyyd kubiskaliin duu duu asar kotiin zakirgaanda oçozo, kədəlmerigyiçyydte darui tusalamza yzyylkiigi kotiin zakirgaanaas ermelzezei Kotiin zakirgaanii tyryy, zagsaalçanariin eriilte kangakaas arcaba.

Germaani.

Berlin, 9 (T). Berlinde keden jike jike zagsaaluud bolzo, Poliiciin zygees zagsaalçanariigi kəəkə zabdalda garsanii ulamaas baildaanuud bolson baina. Gevelsbergede (Ryyrii mozo) tedkemze kasakiigi esergyycesen kədəlmerigyiçyydiin keden zagşaaluud bolzo, poliiconor zagsaalçaniigi kəəkedəə buugaar buudaza 3 kyniigi şarkatnulba. Taşgysvergede (Bavaari) kotiin dyymiin komuniis fraagca bol kədəlmerigyiçyydte tyliee ba negen udaagiin tusalamza əkə gesen duradkal oruulba. Kotiin zakirgaanii əmenə aguu olon kədəlmerigyiçyyd cuglaraza, tyliee ba negen udaagiin tedkemze eribe. Ende poliiconor zagsaalçad kojoriin koorondo baildaan bolzo, 30 kədəlmerigyiçyyd kinaltada abtasan. Kotiin zakirgaan bol social demokraadnartai egcəzə komuniistanariin eriltiigi kangakaas arcaba!

Greece.

Afiina, 9 (T). Tramvai, gaaziin zavood, talka bolgoko yiledberiiin oronuud ba gutal ojoko masterskoin kədəlmeriçəd 5 konogto kədəlmeriəə kajaad baina. Afiiniin elegtriin şugam ba Lerisiin təmər zamiin kədəlmeriçən kədəlmeriəə kajaka geze togtoobo. Zasaguud bol kədəlmeriəə kajalgiin kədəlgəəgi darakiin tula eris şuud kemzeenyydiigi abana. Poliicoos erkilegdesen negzeltiin syyleer ulasiin alban kaagçadiin yiledberiçenii ebleliin geşyyd kinaltada abtasan baina, kədəlmeriəə kajakiin zabdalga kiisen uçaruud bol ulastaa urbalta kiisen jabadal deere yzegdene geze kinaltada abtagçadta medyylegdebe. Poliicoos negzelte kiigdesenii syyleer „Rizospastiis" geze komuniis soninii redaagca kaagdasan ba Greeciin parlaamentiin komuniis tələəlegçener kinaltada abtasan azai.

Afiina, 10 (K). Kədəlmeriəə kajagçad bol gancakan ediin zasagiin eriilteer yle baran, basa ulas təriin eritenyydiigi tabina, Iimees kədəlmeriəə kajalgiin yrgelzelebeleni kədəlmeri ediigi ba nen tyryyn komuniistanariigi saişaana geze se zegte orgçodiigi kədəlmeriəəs gargaka geze zasagiin gazar togtoobo geze premjeer Zaldariis gegçe kelebe. Tramvain kədəlmeriçəd bol ştre breikeryydiin tramvainuudiigi jabuulkada saad kiike geze tramvai zam deere ecegdər 3 dakin kebtesen baina. Yynii ulamaas tramvain kədəlmeriçən poliico kojoriin koorondo baildaan bolzo, 62 kədəlmeriçən kinaltada abtaba. Pireede bolson baildaanda nege kədəlmeriçən alagdasan. Ulasiin alban kaagçadiin yiledberiçenii ebleliin kinaltada abtasan geşyyd eləselgə sonoskobo. Afiiniin yniversiteediin suragçad poliicokojoriin koorondo basa baildaan bolson.

Ispaani.

Pariiza, 10 (T). Ispaanida kədəlmeriəə kajalgiin kədelgəən esəzə baina. Valeenskede 16 mingan metaliistanar kədəlmeriəə kajaba. Basa Salamanskada 6 mingan kədəlmeriçən kədəlmeriəə kajasan Kordovto metaliistanar kədəlmeriəə kajalgiigi ekilze, edentei sanalaa negedesenii temdegte niitiin kədəlmeriəə kajalga bolkoor baina. Telgyerede elegtriin aza yiledberiiin kədəlmeriçən kədəlmeriəə kajaza, 5 mingan metaliistanar, 10 mingan çuluu nyyrse maltagçad ene kədəlgeendə niilezei. Zasaguud bol elegtriin aza yiledberinyydiin kədəlmeriəə kajasan kədəlmeriçədiigi soldaaduudaar solizo, kədəlmeriəə kajagçadiigi kinaltada ababa. Kədəlmeriəə kajagçadtai sanalaa niilesenii temdegte byke Avstri dotor niitedee kədəlmeriəə kajaka jabadaliin beledkel kiigdeze baina.

Poolço.

Poolço, 10 (T) Azaliigi narizuulka jabuulga erkilsenii ulamaas Pocis geze ceregiin keregsel byteeke zavood 400 kədəlmeriçəniigi kədəlmeriəəsəni gargaba. Basa Norbion geze faabrig 200 kədəlmeriçəniigi kədəlmeriəəsəni gargasan, Paskalski faabrig kədəlmeriçənii kələsiigi 70 kəngonto egəə ygei balna. Yyntei zerge kədəlmerigyiçyyd oloşorozo, tedende egtəgçə tedkemziin kasagdasanii baalaltiin kədətmeridə tedeniigi zaraka jabadaliin delgersenii ulamaas, kədəlmerigyiçyydiin kədəlgeen debşene. Kədəlmerigyiçyydte əkə tedkemziigi ton jaduukan kemzeenii boro edlelyydeer tələkə zabdalga gargagdasanii kariuuda, kədəlmerigyiçyyd bol tedkemziigi 100% deeşelyylkiigi erisen loozon doro zagsaal emkidkeze, poliico kədəlmerigyiçyyd kojoriin koorondo baildaanuud bolbo.

Ameerikiin ələsəgçədiin dobtolgo

Vaşangtoon, 10 (T). Ələsəgçədiin dobtologçod bol maşa emkitei zuramtaigaar jabaza, kubiskaliin duu duulasaar Vaşangtoon koto orobo. Tede bol zyg bykenees poliiconoroor kyrieelegden baiza, eəsədiingəə eriltenyydiigi kongreesiin əmənə tabika tələənyydiigi songoson baina. Poliiciin çanga karuul doro jabaza, tələənyyd bol kongreesiin gerte orobo. 15 milijoon kədəlmerigyiçyydiin əmenees keleneb geze tələənyydiin udaridagça bol senaatiin tyryylegçe Kertis gegçede kandasan baina. Kertis bol ələsəgçədiin senaadta damzuulan egəbə.

Vaşangtoon, 10 (T). Vaşangtoon dobtolon jiresen ələsəgçədiin tabiza baigaa eriltenyydiigi udaa ilerkeilbel: kyn bykenii 50 doolor ba byliin geşyyd byriiin 10 doolor kemzeeteigeer ulasiin tedkemziigi kədəlmerigyiçyydte darui əkə; kədəlmerigyigi batalan kamagaalaka jabadaliigi darui togtooko; tedkemze əkə zəəri olkiin tula jikeken olzonuudta noloog açaka; kədəlmerigyiçyydiin kədəlmerigyi baisan bykii yjedeni tedeniin doloon konog bykende olodog kələsiigi byrimesen egçə baika; əbəgən ceregyydte ceregiin şagnaluudiigi darui əkə; tariaaçanda darui tusalalcaka; tariaaçanii yrenyyd ba tyrieeçenii tələberinyydiin bolzoriigi koişoluulka, baisan bairaasani kədəlmerigyiçyydiigi gargakiigi koriko; niitiin batalan kamagaalalgiin kaasanuudiigi kədəlmeriçenii medelde əkə ba dainii gargaşada zoriuulagdasan byke zasanuudiigi kədəlmerigyiçyyd ba tariaaçanda əkə gesen zyilyyd azai.

Finaansiin froontoos

Kedii boltol duugai suukab?

Kotiin keblel soninuud alduugaa jabuud dundaa zasaza, byke kolbootiin koonkursada erkimlekiin teləə temeceke josotoi

Socaliisam baiguulka tyryyçiin taban ziliin təsəbiigi dərbən zilde bytemzetei dyyrgeze, angi ygei socaliisam baidal baiguulka kojordoki taban ziliin ugaa jikeken programmigi azal kereg deere bejelyylen gyicedkekeer dabşan orko keregte tuiliin jikeken məngən zəəri kereglegdeke bolno. „Bolşoviiguudiin dobtolgiin udka çanar bolbol manai ulasiin indyystriigi finaansaar kangaka ba sovkoos kolkoosiigi finaansaar kangaka keregte kamagiin jikeken məngən zəəri elsyylke bolno" (Staalin).

Ene məngən zəəri elsyylke jabadalda manai keblel soninuudiin zorilgo ba yyrgeni nileed jikeken baika azai. Keblel soninuud bol finaansiin froonto deere koroto zyreçelge kiize baisan angiin daisan ba tedenii aagintatai kair gam ygei temeceze, finaansiin kampaaniigi toirauulan kedelmeriçen ba azalçan araddigi daiçalan elsyylke josotoi baisan.

Enyynii zorilgoor təbiin „Izveesti" soninii redaagciin yyskeleer „finaansiin təsəbiigi gyicedkeke jabadalda tusalalcaka tukai kedelmeriəə sainaar tabisan erkim soniniigi şileke byke kolbootiin konkursa sonoskogdood baisan tula mənəə yjede keblel soninii ujalga bolbol finaansiin zurgaanuudiin kedelmeride cag „yrgelze tusalalcaka ba tedenii kedelmeriigi əəsediingəə kimgadal dooro abka tuiliin çukala bolood baina.

BK(b) Namiin Mozkomiin tobçoonii togtooliin josoor aimagiin ba kotiin keblel soninuud bygedeeree tus konkursada şuud oroolcozo zokiko kedelmeri jabuulka ujalgatai baisan bolboç mənəə ederiin baidal deerees baicaan yzekede Deede-Yde kotiin keblel soninuud odoo kyrtele abiaa çimee ygei alaga suunaa.

Əşəə nojaabri sariin kagas bagta bolson Deede-Yde kotiin kaniin soninuudiin redkoleegi ba keblelin gabşagaiçuudiin kui kural bol kotiin keblel soninuud byke kolbootiin finaansiin koonkursada oroicobobdi geze togtooson bolboç tere togtool kooson caaisan deere yldeze buzagai baidal yigelzeiseer geke zuura Deede Yde koto bolbol finaansiin təsəbiigi gyicedkekiin talaar gənzəgii jike osoldol tasaldaltai baina şuu.

Bolşoviigçolon temeceke

Uçar iimede kaniin soninuud ene finaansiin froontodo jamar temecel jabuulza jamar kedelmeri byteeseniiş Izan yzekiin uçaraa manai „Buriaad Mongoliin Ynenii" redaagca bol tus Deede Yde kotiin neze keden yndesen soninuudigi şalgan yzegdeseu baina. Tus şalgaltta ba şinzelelede kabaadasan kaniin soninuudiin olonkini finaansiin asuudaltai kabaidasan jamarç kedelmeri jab ulsan ygei ba zarimani cag bolzoroo niitelegdeze gardag ygei—iime baina. Zişeelbel:

Burprofsoveediin kolegtiiviin zygees garça baigaa „Profsojuuziin niyden" geze kaniin sonin bol ajaar Sentiaabri 18 nii eder garsaar mənəə kyrtel negeç dugaar şineer garsan ygei. Enyynii şal agaan bol gancakan redkoleegiigi şineer sungaka josotoi aadla keregseegden ygei martagdasan azai.

Byke profsojuuziin geşyydiigi finaansiin keregte daiçalan elsyylke aguu jike zorilgo bejelyylen gyicedkeke josotoi baisan ene Burprofsoveediin koligtiiviin kaniin sonin iime zigşyyritei baidalda baisan faagta bolbol juu gereçelneb gekede tus Burprofsoveed bol əəringəə kaniin soninioi kamtadaa finaansiin froonto teeşe eçəə niuuraaraa kandaa ədii baisanii todorkoi gereçe mən. „Profsojuuziin niyden" bol ene finaansiin estafeete ba keblelin koonkursa zergiin ulas tərin udkatai jabuulgiigi todozo karasan ygei „sokor" suuza baina.

Ulasiin baankiin dergedeki kaniin sonin bol ogtiaabri saraas koişo mənəə kyrtel gargagdana ygei. Şaltagaaniini juuç baisan baigaab medegdene ygei.

Gebeç tus kaniin sonin bol finaansiin kampaani tukai sanalaa tabin ygei suukadani endeni alduu dutau zyilyyd nileed olon kebertei, Dee eki koligtiivin frofsojuuziin komiteediin tyryylegçiin kelesen josoor bol ende finaansiin kampaani tukai asuudal bol jerenkiideə kamagiin koino. Mən tyynçelen finestafeetiin kedelmeri jabuulka tukai negeç teleslegçe tomilogdoson ygei baina.

Basa edenees əərə bişe zuragiigi Finaansiin arkomaadiin „Finaboootnig" geze kaniin sonin karuulzi baina. Ene sonin bol saradaa kojor udaa garka josotoi aadla Noaabri sara dotoroo ugta garaa edii amarkan suuza baina.

Geke zuura məngən zəəri elsyylke jabadal bol ene koligtiiv dotoroo aikabtar sula. Jamarç təsəb zokiooson ygei ba kediiç məngən cugluulsan ba kediiç məngən dojonki baisan ugta medegdene ygei. Enyyn deerees baicaagaad yzeçede finaansiin kampaani bol finaansiin arkomaad əərəəsəni ekileed oişoogdoko toogdoko ygei koidozo baina azai.

AKZ-iin stoloovin dergedeki kaniin sonin bol sanaandaa orson cagta gardag baina. Zişeelbel: Ene sonin bol ajaar Main 1-de garsan aadla mənəə arai geze ogtiaabriin sain ederəər garsan baina.

Syylşiin nomorto fenestafeete oroi gancakan biçeg (ene nomorto kamta 11 biçeg) toniiogdoson, tyyn dotoroo kelekeni, koligtiivin kedelmeriçed bol „dyyrgeltiin zilin" urislamzigi əəsediingəə caiingaar dyyren zakiza abaad kamta 2135 tək. oruulka baisanaas Nojaabri 1 nii medeegeer 826 təkerig orson baina geze temdeglekees bişe ondoo juuç ygei.

Redkoleegiin tyryylegçe nəkər Koonin bol bi oirin cagaa kedelmerisəs garaa baisan tula mənəə zəəri elsyylke tukai tus soninii kedelmeriigi salaaruulza çadaka ygei geeşe kab—geze kelene. Gadana, ene syylşiin noomerigi tere nəkər gancaaraa şakuu biçeze gargasan baina. Ene sonin bol məngən zəəri elsyylke keregiigi toiruulan azalçan aradaa elsyylze çadaa edii, geke ba ene sonin bol ganca kyniii biçesen biçegyydeer niitelegdeze baisanaas baicaabal tus sonin bol olon niitiin çanartai bolzo çadaa edii kebertei.

Tus soninii redkoleegiin geşyyn nək. Badaş ir gedeg məngən zəəri elsyylke tukai əəriingəə soninii kedelmeriin gol çukala salbariini bolgoko tukai duradkalda zəbşəərəkə baibaç bagcaakada ene nəkər bol kaniin soninii kedelmeri jabuulka dyreçel çidabari bagatai tula tusalamza kereglekə bolno. Jərə tus soninii dyrse majag zokiiolgo eblyylgeni ton modokii tuliuur baika ba jimarç zurag ygei geke mete,

„Manai kolboonii" dergedeki kaniin sonin bol cag bolzortoo niitelegdeze garna ygei. Nojaabriin 7 do garsanaas koişo abiaa çimee ygeiken suuna. Deereki sonin bol finaansiin keregte kamagiin baga sanal tabiba. Socialis meriiceəe ba gabşagaiçalga tukai tus sonin bol jamarç yyskel gargaza tyyniigi delgeryylke tukai sanal bodol tabisan ygei.

Tus koligtiivin kedelmeriçediin dunda olon niitiin ba sain duraniii emkinyydiin geşyyniii təibəri bol profsojuuzaas bişeni ton muu baibaç ene baidal bol tere soniniigi dainaa" ygei.

„Burmongoortiin" kaniin soniniigi karaad yzekede edees əərə baidaltai. Əərə baidaliini sain teeşe bişe kariin muu teeşe. Uçarjuub gekede tus sonin bol cag bolzortoo osoldol ygei garça baisan bolboç finestafeetiin tukai negeç yge biçegdesen ygei... Geke zuura tus koligtiiv bol məngən zəəri elsyylkiin talaar kamagiin koino baibaç tus soninii sanaagi biçiikanç „zoooono" ygei.

Ecesee, tus Deede Yde koto dotoroo bykii jikeken keblel soninuudiin negen bolko „zəbleltə naimaanii teləə" geze Burkopsojuuziin koligtiivin sonin bolbol ed keregleegçediin kopiraacinuud kedəə nutaguudta məngən zəəri elsyylke təsəbəə kurdabçalan gyicedkeke jabadaliigi orolon udariidaza çidaa edii baikaas bainagai ene sonin bol əəriingəə niuur deere finestefeete ali zerge jabiiza baisan tukai negeç yge biçesen ygei ba biçekiigi kysesen ygei amanda usa balgasan kyn mete abiaa çimee ygei suuna.

Ed kereglegçediin kopiraacinuud finaansiin froonto deere gyizegei jike osoldol tasaldaltai baikada ene „zəbleliin naimaanii teləə"—gesen sonin bol kedii boltor abiaa ygei duugai suuka geeçeb?

Mənəə yjede, Burkopsojuuza bol Kirgiiziin moziin potrebsojuuzanai məngən zəəri elsyylke təsəbiigi byteezeter sainaar gyicedkekiin teləə socialis mənəəə batalaad baisan tula tere finaansiin froontodo iiina dabakiin kyçete tyikiyyi bolko ba arad niitedigi finaansiin temecelde daiçalan elsyylke enyyniigi kopiraacin geşyyd olon niitiin dunda nebteryylen jabuulsen ygei. Ene aza akuin ba ulas tərin çanartai çukala kemzee bolko enyyniigi ugta oişooson ygei.

Geke zuura kerbee ene tyykete dogovorigi olon niitede oiguulza nutag nutaguudta bodoto keregiin çukala ujalganuudi abka yyskel emkidkeze azal keregiin jabuulgada bolşoviig olon kandaza, finaansiin keregiigi orolon udaridasan baibal „zəbleliin naimaanii teləə" gesen sonin bol əəringəə kedelmeride nileed kubilalta kikees bainagai nanta dabazi byke kolbootiin koonkursadi erkimlen garkiin teləə temeceken dainzag ygei baisan baina şuu.

Deede-Yde koto dotorki kaniin soninuud bol kedii boltor untaza, abiaa çimee ygei suuka geeçeb? Ene soninuud bol finaansiin teləə keblel soninuud kaişan geze temeceke baisaniin ynger zişee yzyylke baisan aadla kariin kamagiin koino çiregdeze jabakaniii zigşyyritei. Iime saigar nooçoo baidalnigi darui cagta zasuulza tus kaniin soninuudiin kedelmeriigi finaansiin froonto teeşe bodotoor kandaalka ba byke kolbootiin koonkursiin erlgetei zokiiduulan əəsediingəə kedelmeriigi darui cagta şineeken zasaka çukala.

Azal kedelmeri jabuulka dura ygei redkoleegiin geşyydigi kobko cokin şingiza, tus kedelmeriigi josoçolon jabuulka çidabaritai kyniyydigi olko keregtei. Deede Yde kotiin keblel soninuud bol finaansiin froontodo bykii sanal bodoloo tabiza bolşoviig kedelmeriin ynger zişee yzyylen byke kolbootiin keblelin koonkursada nanta garkiin teləə daiçalan temeceke josotoi.

V. Komsomoolin

Ked. Ked. biçegçediin negeç biçeg demii kocorko josogyi

Ken gemtei kariuucalgada kabaaduulka.

Manai „B. M. Ynen" soninii redaagciin zygees 1932 onii maartiin 3 aas dikaabri 3 kyrtele egce 9 sariin kugacaa dotor „Ynenii" dugaarta toniogdoson 334 biçegyydiigi dooro zaagdasan emkinyyde medelgede ba kemzee abkiigi ilgegdesen aad, dikaabri 3-nii medeegeer bol, kemzee abtaba geze 73 biçegyydte kariuu abtasan juu, ali dyygelte bolsoniin 21.8% bolno. Jamar emkinyydte kedii biçegyyd ilgegdeeb gebel: K. K-K. T. I-de 106 biçeg ilgegdeed, 21 kariuu abtaba. Namiin aikomuudta 12 biçeg, kariuu 0. Komsomooliin aikomuudta 11 biçeg, kariuu 0. Aimagiin gyicedkeke komiteeduudta 23 biçeg, kariuu 0. Prokoroornuudta 96 biçeg, kariuu 50. Aimkolkoozsojuuzanuudta 54 biçeg, kariuu 1 Aimpotrebsojuuzanuudta 3 biçeg, kariuu 1. Aimagiin gegeerelin tasaguudta 10 biçe, kariuu 0. g. m. zişeetei baina.

Toniogdoogyi biçegyydiigi maarta 3-aas nojaabri 20 kyrtele 237 kesegiigi ilgegdeed tyynees 9 kariuu kyleegdesen juu ali 3,8% dyygegdesen bolno. Jamar emkini juu, ali ken buzagai kandaat geze tooloko jama bol, aikabtai olon emkinyyd todorko baina, enyyn tukaida baiinka bolko byke Iaastanuudigi Mozgiin KK-KTI-de 4 zyliin ilerkei medeetelgeer medeke ba kemzee abkiigi zaarçalagdaad baina.

Deere dursagdasan buzagai kolrog jabadaluud bol, ked. kedee biçegçediin biçegyydiigi oişoodog ygei, angiin temecelin kurcadaza byke yjede, tərin talaar bejenyydee kujagiuza çadaagyi ba ked kedee biçegçediin ba azalçadiin zygees, socialis baiguulaltada saad boloto kize baigçadiin tukai əgəsen dokloonuudigi 8-9 sariin kugacaa dotoroo nooçoo keregtee daraad baisan, ynen deere angiin nyde sokorig suugçadiigi proletaariin syydiin emnee toboilgozo əgəsen kereg bolno.

Ene bolzo baigaa zigşyyritei baidal bol, caaşin jiabaç yrgelzelze bolko ygei ba K. K-K. T. I-iin şataar kariuu kemzee abtaza, enyynees koişo ked. kedee biçegçediin biçegyydte başaa kandadag bolkiin surgaal bolko ba, Kizaariin prokoroorin orologço nək. Liubimovin biçegiigi azal kereg deereni bejelyylkiigi erize baina.

Uçar iimees manai nam komsomooliin, zəbleliin emkinyyd ba tyyniii geşyyd bol, ked. kedee biçegçediin biçegyydte, nutagiin emkinyydiin zygees kezeneen şuud kandaza byriigi ton ingtaar azaglaza, enyyn tukai bolşoviig josoor udariidaka ba opirativ kəlebeeriieer kangakani odoo ederiin negen zorilgo bolno.

Ked. kedee biçegçediin aarmiigi, ərgən olon kolkoozçon, ygeitei dundi çadaltai ba socialis baiguulaltiin froonto deere idebkitei gabşagaiçadiini jabiza azalçidtai bekiiigtaar kolboiduulan, BK(b) namiin udariidalga dooro jabiza, zysebyriin oportunistanartai kojor teeşee temeceze, angi ygei socialis bailgaaniigi baiguulagdaka kojordugaar taban ziliin təsəbiigi olon zyliin amzaltanuudtaigaar ugtikaa bainabdi.

Ž. C. ba Ç. C. Ž.

I. Çizaanov

Aza yiledberide ba kolkoozuudta jabuulka namiin niitiin kedelmeri tukai sanuulka zyilyyd

„Ceeke ba brigaadada jabuulka namiin niitiin kedelmeri tukai" TK—iin diregtiiv bol aza yiledberiiin ba kolkooziin çukala salbari bolko ene kojor deere namiin ba niitiin kedelmeriin gol kyçigi şilzyylke geseneeree ondoo bolno şuu.

Yiledberi sangiin təsəbiigi gyicedkekiin ba iiyyiçelen duicedkekiin, kolkoozuudigi azaiiiin ba emkidkeliin talaar bekizyylkiin teləə temeceke temecelde oroicon, aza yiledberi teeşe niuuraaraa kandduulka.

„Kedelmeriçen bol kapitaliistanarta kedelberilənə bişe, kariin əəriingəə ulasta ba əəriingəə angida kedelmerilənə geze, ergen niite kedelmeriçedte oilguulka jabadaliigi emkidkeke yiledbeiçenii eblelin aikabtar çukala zorilgo geze namiin XVI dugaar kural temdeglesen baina. Kedelmeriçedte oilguulsan kereg manai aza yiledberiigi ba kedeenii azkuigi caaşadani ulam byri kegzəəkə jabadada aguu jike kyçe əgənə".

Enyyn deerees „ceeke ba brigaadada jabuulka namiin niitiin kedelmeri tukai" TK—iin togtooliigi zəbəər oilgozo bodoto baidal deere bejelyylke namiin geşyyn by eniii zaiiaşa ygei ujalga mən.

Namiin geşyydiigi ba komsomoolçuudiigi bykiigeereni socialiis meriiceə ba gabşagaiçalgada kabaaduulka tukai namiin XVI dugaar kuraliin diregtiivigi bogonikon bolzor dotor bodoto azal kereg deere bejelyylen ekin tyryyn namiin geşyydiin ba komsomoolçuudiin dunda ba jərə kuurmag gabşagaiçuudtai şuud temecel jabuulkiigi namiin aikomuudiigi ba yyryydiigi TK—iin togtool bol ujalgalna.

Enyyntei kamta TK bol namiin emkinyydiin urida jərə busiin aikabtar çukala zorilgo tabina gebel; „aza yiledberiiin byteeciigi byridkeke tobçoo todorkoi keregiigi erke bişe zasaza, meriiceze baigçadiigi yrgelze cagaa şalgaka ba əəsediigəə şalgaka jabadaliigi emkidkeke"

Socialis meriiceənii bolon gabşagaiçalgiin amzaltiin teləə ba kuurmag gabşagaiçuudtai temeceke temecelde çukala kariuucalgatai ba şiiukekii zyil ynekeeree juu bolnob gebel: 1) aza yiledberiiin byteeciin zokiio byridkel ba 2) meriiceze baigçadigi yrgelze cagaa şalgaka ba əəsediigəə şalgaka jabadaliigi emkidkeke,

Niite kedelmeriçen ba kolkoosçon kamtaaraa ba tuskai tuskaidaa soc. meriiceəde kabaadan, ene kojor zyiiigi gyicedkesen aza yiledberide ba kolkoozuudta, brigaadada bykende, kedelmeriçen ba kolkoosçon bykende kiike təsəbəiii kyigegdeke josotoi baina.

Brigaadada gabşagai bailgakiin tula, byki deeree ba kedelmeriçen, kolkoosçon byken tuskai tuskaidaa əəringəə daabariigi meden, əəriingəə kedelmeriin yriigi medesen baika josotoi. Iimede brigaadiin yiledberi sangiin təsəbiigi tosiuuri şanoog ba plyyge kyrtel kyrgekiin tula, ene asuudaliigi erke bişe aza yiledberiin suudal kural deere tabiza, zakirka gazaraas yiledberiin byteeciin çanariin talaar todorkoi zişeegi abza kedelmeriçen ba kolkoosçon bykende medeeceze baikiigi brigaadiinta ujalgalka baina şuu.

Gebeç ene bol kagas kereg mən. Brigaadada, kedelmeriçen ba kolkoozçondo kyrgegdesen təsəbiin gyicedkeliigi şalgaka jabadaliigi naiiinaar emkidkeke çukala bainaşuu. Socialis meriiceənii geree biçegiin gyicedkegdeze baisaniigi ba əəsediingəə şalgaka jabadaliigi emkidkeze, ene şalgaltiin yndeseer kuurmag gabşagaiçuudiigi, komkoi kobdoguudiigi, loodoiinuudiigi, zolbirogçodiigi ileryylen gargaka josotoi. Tusagaarçalan ba ekin tyryylen, şalgaka ba əəsediigəə şalgaka jabadalda komunis ba komsomoolin kaişaagaar oroicoko jabadal ne bolon əgənə.

Ene şalgalta ba əəsediigəə şalgaka jabadal jamar foormo majagtaib. olon janziin foormotoigi dee eki turşalga karuulaad əgənə. zişeelebel, namiin zarim emkidkeg ener bol nege ədəriin daabriaa kaişaagaar gyicedkeeb, nege ədəriin kedelmeriini yeniijuub, tyyni toocoogi 5—10 minuutida brigadiirta kelyyldeg baina. Ene toocoo bolbol kinaka tooni gyicedkeliin jabaca tukai byke brigaadiin, kedelmeriçen ba kolkoosçon bykenii ələə byriiin medeeceke zebseg zaiiş ygei bolno.

Byridkel ba socialis meriiceənii yriigi egeel beleken majigaar jabuuldag brigancakan ene asuudal laar azalladag niitiinbyridkelçe neretei, brigaadiin nege geşyynde socialis meriiceənii keregiigi byridkekiigi daalgan əgəbəl, byri sain baikasan.

Byridkekiin ba socialiis meriiceəde namiin geşyydiigi 100 % kabaaduulkiin uçaraar əəriingəə kiisen kedelmeriigi bidener sairkaza çadana ygei gebel zokino, zişeelebel Kirpiiciin zavoodiigi abaad yzejiia, tendeki namiin yyriin sekritaar n. Andrysieenko juu keleneb gekede: „Kerbee byteeke noormoo gyicedkee ygei kedelmerieediigi jike juuma kiike josotoç geze jaazii baalaiza bolkob, enyynde socaliis meriiceeç tusalka ygei, ende meriiceənii kereg bişe, kariin tiika ba gedese kojoriin kereg mən geze kelesen baina". Ene yyriin geşyyd kamta 33 kyn baisan bolboç, negeç gabşagai ba meriiceçəə ygei baina. Namiin geşyydiin byteeçiin azaliin byridkel jabuulagdadag ygei, daabariaa kaişaagaar gyicedkeke aad jamar şaltagaan deerees brigaada bol jyynde gyiced ee ygeib geze kural deere jaridain kelcedeg zanşal ygei baina. Ene mete Mikanliitta, Cekiin zavoodto ene kereg ooşoog lodog ygei baina gabel, Cekiin zavoodiin dergedeki namiin yyr kamta 80 geşyydtei baibaç, tyynees arai kan 10 ni gabşagai ba ene geşyydiin kaişaagaar kedelmeriileze bai anii byridkel ygei, yyr bol syylde çiiegden jabana.

Mənəə zil, aza yiledberiin zəbleldəənii kedelmeriin baidal jaakadaa; zyg dundi sain deere toologdoko ygei şuu.

Erkiin gabşigai, namiin geşyydiin, komsomoolçuudiin ba niin yge çyydiin ergenəər kabaadaka jabadaliigi gyiced kangamaar aza yiledberiin bel-giin ba kalbagiin zəbleldəə jabadaliin turşalga byke aza yiledberi deeree şilzyylegden çukalaçalagiaka josotoi geze: TK-iin togtool bol duridkana. Əəriingəə arçalizaçadaka turşalgaar gyiced şalgagdasan ene sisteemede, toniio ba ize aza yiledberi geze ilgai ygei, orolkiin komoos çimain oroldozo enyyniigi erke bişa tuilian garka josotoi.

Enyyntei kamta, mənəə yje kyrtel zarim gazarta baisan dutamaguudiigi byrimesen usadkan, aza yiledberiin ceekiin zəbleldeənde ertees zokiko çukala beled engi jabuulka keregtei.

Iledkelçiin todorkoi faakta baritalan kelebel, abaadigçaniriin iledkini kurcadaza, kerbee, aza yiledberiin zəbleld-ənde jarildan kelcekiin tula cuglaraçanarta, iledkelçe bol tus asuudalaar ton zəbəər kiibe geze todokon bolbol, enyyniii yndeseer aza yiledberiin ceekiin zəbleldeəu bol çukala yletei bolno.

Basa beledkeltei iledkelçetei baika gyiced bişe, kariin enyynde beledkeltei kabaadagçanar baika josotoi. Aza yiledberiin zəbleldənde kabaadadçanariigi beledkeke jabadal kaişiiagaar jabuulagdaka josotoib gebel, zarim negen asuudaluud, tuskai tuskai belegyydte, kolkoosçodoor ba kedelmeriçedəər zəblen jarildagdasan ba todokonoor ceezeldegdesen baika uçartai. zəbleldəənii bolkiin unda jamar negen zokiko duradkaluudiigi cugluulan, tus zəbleldeən deere jamar asuudal jarildan kelcegdeke josotoigi tyyniigi cag daoroni ərgen niite kedelmeriçen ba kolkoosçodto sonoskoko josotoi,

TK—iin togtool bol aikabtar çukala meetedigi tabizai gebel, (çadkalaa, sliiesari g. m.) aza jabuuldag zarim beleg kedelmeri edte tuskai tuskaigtarani aza yiledberiin niitiin kedelmerliigi ilgabarilaka bolno, enyynde gol sanalaa erkebişe tabika josotoi baina.

Kedelmeriçediigi mergezel mergezeleereni cugluulan ene ilgabarilaka jabadal bol aza yiledberiin zəbleldəegi yreteigeer əngərgekə jabadalda tyikice əgəzə, ene salbariin kedelmeriteı kolboldon garsan byke erdemiigi ba turşalgiigi batazuulkiin ba aza yiledberiin zəbleldəenii kedelmeriin yriigi ulam byri jikedkeke jabadaliigi bidener tuilian garna.

N. Staaliniii kelesen teeknigiigi şudalka tukai loozongiigi nam ba komsomooliin geşyyd ba tedeneriin udariidalga dooro byke kedelmeriçen niite bejelyylke josotoi.

Aza yiledberide ba kolkoosuudta kedelmeriçediigi ba udaridagça kaadriigi teeknigiin talaar zebsegzyylkiin kedelmeriigi ulam byri delgeryylkiigi namiin, yiledberiçenii eblelin ba komsomooliin emkinyydees namiin TK bol əəriingəə togtool dotor irene.

Teeknig şudalka keregiigi — ene surgagçanariin kereg „styydieente agranoomiin kereg" geze keledeg namiin geşyyd əcəən bişe oldono.

Əəriingəə mergezeliigi deeşelyylkede ba teeknigiigi şudalka jabadaliigi əngərgəkədə dura baibal aza yiledberi bol gyiced cag kugacaa tusigtarlan əgəkə tula ene çukala asuudaliigi kereeseedeg ygei jabadaliigi çangaçilan kelceke keregtei. Əəsediini mergezeliigi deeşelyylkiin tula ba teeknig şudalkiin tula zorizo baigaa namiin geşyydiin, komsomoolçuudiin, nam ygeiçyydiin, kedelmeriçediin ba kolkoosçodiin ermelzeliigi emkidkeze çadabal, kamagiin gol bolno.

Aza yiledberide ba kolkoozuudta kedelmeriçen ba kolkoozçon, udaridagça kaadriin teekniigeer zebsegzekiin teləə temeceke temecelin byke majag foormiigi todorkoigoor keleken kyçer baina. TK-iin togtool dotor edenees gorom zaagdasan gebel: niite zavoodiin surguuli, ceekiin tyr surguuli, brigaada, dyke ig yyd, aza yiledberiin mergezeliigi deeşelyylkiin tula neegdene.

Ene foormotoi kamta, narizaliin yyete narizaliin jabuulgiigi kamtaaraa zəblen jariidaka jabadaliigi onsoo argiar jaaiiina byteedeg dykengte brigaadiin kedelmeriçeiiin sanalaza duradkaluudiigi kelcen zəbleke jabadaliigi, teekniigiin şiaab, tuskai tooçoo ba komiis emkidkeii baiguulka jabadaliigi ene bykiigi çuinlaçalan keregleke uçartai.

Teeknig şudalkiin teləə ba aza yiledberiin mergezeliigi deeşelyylkiin teləə niitiin dobtolgodo yneheeree tebiini bolgon „Teekniigiigi olon niitede nebteryylke" bəigəiniiii kedelmeriigi şuud salbaruulka keregtei. „Kedelmeriçediigi teeknig şudaluulkiin teləə temeceke asuudaligi emkidkeke jabadalda nam ygei inzimeer — teekniigyyd ba ene mete şinzelkii ukaanii intyydte ba azaliin emkinyydte kedelmeriinezə baigaa tuskai mergezelteniigi kabaaduulan tuskai mergezelte namiin geşyyd ba komsomoolçuud orolon jabaka josotoi.

TK-iin ene çukala diregtiivigi gyicedkekiin kedelmeriiəər namiin yiledberiçeniii eblelin ba komsomooliin emkinyyd kangaka uçartai.

Bidener bejee sairkaza kezeeç çadaka ygeibdi, manai aza yiledberiinyydte zəbleldəkə kural kingdedeg ygei toonoi baina, gebeç zarim gazarta aza yiledberiin zəbleldəə kingdedeg, bol tus yiledberiingəə çukala asuudaliigi kelcedeg ygei baina, zişeelebel Cekiin zavoodta aza yiledberiin

Yiledberiçenii eblelyydiin Buriaad-Mongoliin zəbləliin 2 dugaar pleenym deere

FZMK-iin kədəlməri tukai nək. Glyysoviin iledkel tuşaa tus pleenymiin gargasan togtooloos

1. Yiledberiin—olon niitiin kədəlməri

1. „Yiledberi teişe niuuraaraa kandıka" gesen loozon bol yiledberiçenii eblelіin kəqzəltiin gol loozon bolon yleke bəgeəd, yiledberiçenii eblel bol yiledberiin — olon niitiin kədəlmərtigi jabuulkadaa çanar ba toogiin talaar sain sain brigaadanuud ba tus tus kədəlmərçədiin ilaita byteemzigi ergəncəl tukaglan olondo nebteryylke, brigaadanuudiin koorondo ba mən tyynçelen tus tus kədəlmərçədiin koorondo soc. mərnisəə ba gabşagaiçalka jabadaliin şine şine dolginuudıgi ərgədkən ketelberilkə josotoi.

2. Soc. mərnicəə ba gabşagaiçalgiigi tooko ygei ba tyynde saad kideg niuuınuudtai erıs çanga temecel jabuulza, gabşagaiçuud ba mərnicəgçə bykende tyrge tyrgeen kyrgeze baika tobço todo byridkeligi byke aza yiledberinyyd baiguulaltanuudta zokiooon jabuulkatai kamta FZMK-nuud bol gabşagaiçuudta herkei tusalamza yzyylke ba soc. mərnicəə ba gabşagaiçalgiigi udaridka jabadaliin çanarigi saizaruulka.

3. Pleenymiin byke FZMK-nuudta duradkakaani bol, brigaadiin toocooto azaliin [illegible] tus dekaadiin sara dotor olon niitiin şalgalta yledke ba tyyndee brigaadanuudigi çimariin talaar belizyylke, tyyngi teknologiin tuskaita azaliin yndesen deere emkidkeke, mən yiledberiin təsə-[illegible]

[illegible]

ugtamziin təsəbləlgiigi jabuulkiigi FZMK ba ceekiin komiteeduud bol kyseke josotoi bəgeəd, sain sain toocooto azaliin brigaadanuudiin byteesen kədəlmərtiin tukai ba mən tedenii kalaata — ugtamziin tələbləəgi jabuulsaniiilaitiin turşalgiigi dekaadaas ecəən bişeer uutagiin sonin bi-çegte tonilozo, socialis turşalga ilaitaa busadta daimzaulka.

6. Kədəlmərçədiin duradkaluudigi belelyylke, yiledberidee kədəlmərəə erkim sainaar emkidkeke, dotoriin resyyrsig daiçalka ba herkeilen oiko bolon ərgən keregleliin zyilıigi yiledberilke jabadaliigi ərgədkəkiin tələə temecelıgi yiledberiçenii eblelиin kədəlmərtiin təbtə tabika.

7. Kədəlmərçədiin ba şine josoni duradkaluudigi jabaulzaі bykiigi şalgan yzekiigi ba kədəlmərçədiin duradkaluudigi tygen cagaa jabuulka jabadalda saad kiigçe gemtəniigi herkenze, tedeniigi katuu kariuucalgada kabaaduulka ba tyyniigi toiruulan olon niitiin sanaliigi tabika jabadaliigi şine onison arga oiko ba narizuulka duradkaluudiin tobçoonii yyrtei kamta dekaadiin bolzor dotor jabuulkiigi FZMK-nuudta duradkaka.

8. „Progual kiigçedtei temeceke tukai" AKZ iin togtooliigi saişaaza, olon niitiin kədəlmərtiigi ərgeer j buulka zainaar, nəkədiin [illegible]

[illegible]

Kədəlmərіçəd ba ITK-iin aza ba sojoliin baidaliigi caaşadaa saizaruulka tukai

1. Kədəlmərçədiin kereglekə zyiliin caaşiin saizaruulalta bol, tariaabeledkeliin təsəbiigi ali tukai byteemzetei tyrgeneer dyyrgesenees duldiidana, Tiime tula, Buriaad Mongol respyybliig dotoroo tariaabeledkeliin təsəbiin dyyrgeltiin sula baisaniigi temdegleza, pleenym bol Burprofsoveedte duradkakani, syylde çiregdeze jabasan rajoonuudta ilgektin tula bygsiriin brigaada emkidkeke ba tede neriigi Burprofsoveediin Bura [illegible]eliin kariuucalgata kə [illegible] mər çədəə kətələərilyyike.

Tariaabeledkeliin təsəbiigi dyyrgesen aimaguudiin (Zakaamiin, Jaruuna, ba Tynken) yiledberiçenii eblelиin zəbələlyyde, mən geegdesen rajoonuudta ilgekeer mən bygsiriin brigaada emkidkeliigi duradkaka.

2. ITK ba kədəlmərçədiin keregleke zyil ba aza bai [illegible]

[illegible]

ilangajaa gabşagaiçuudiin ideenii şimiigi deeşelyylkiigi kangika bolon urta eelzee, arig ceberiigi sakikagyi baidлaluudtai ba kooliin zyiliigi bainaalan syidkeke jabadalnuudtai erıs tes temecel jabuu ka. Jabaza bykii erkiin stoloovin tulaaki respyybliigiin koolkarsaadi byke FZMK-nuud [illegible] josotoi.

6. Bura baidaliin bariligiin 1932 onii təsəbiin dyyrgeltigi bi 1933 onii bariligiin beledkeligi əərin-gəə şugamaar dekaadiin bolzo dotor şalgakiigi pleenym bol yiledberiçenii eblelиin byke emkidkeyyligi ujalgalna. Bura bariligiin jabuulgiigi erkiketei negen kamta FZMK-nuud bol arig ceber ba sojol bolbosroltol baraagiin tələə temecel jabuulka josotoi.

7. [illegible]

reglel azı baidaliin erkiigi caaşadaa saizaruulka jabadaliin arga nəkəcəl bolko yyniigi sergeen kəgzyylkiin tula. dekaabriin 25-da KTK-nuudiigi şine dyremte orduulka, mənəə kyrter baiguulagdaa ygei baisan gazarta şineer emkidkeke. tyynii kədəlmər də ədər byriin tasralta yzyylkiigi kangakiigi FZMK-nuudiigi ujalgalka.

8, Kibaanii ba Bookonii keregiin keçeemyyliin yndesen deere ərgən niite kədəlmərçədiin ba ilangajaa şine kaadra kədəlmərçədiin dunda internacionaliin kemyyzeliigi ərgədkeketei kamtı, ali bykii jike olosiin şovinizm ba nutagiin nacionalizm gargaka jabadalda erıs şuud kariuu əkə.

Yyntei [illegible]

rideе bejee bekilen baika keregligi kangaka ali bykii çukala baidaliigi baiguulka ba tedeneriin yiledberi — teeknikiin mergezeliigi deeşelyylkiigi pleenym bol byke FZMK-nuudiigi ujalgalna.

9. Əsəzə biigaa ceregiin ajuul bol, yiledberiçenii eblelиin ilangajaa zika kile şidarki rajoonuudiin uridа oron ulasai kamagaalka jabadaliigi caaşadaa bekizyylkiigi çukalaçilan tabiza baina. Uçar inees baadilgiin mərnicəə jabuulka ba baadilgiin ba fizkyltyyriin dykeng emkidke e zergeer ceregiin erdemiin propagaanda bol poligryype byride erıs şuud jabuulagdaka josotoi bəgeəd, ulaan ceregiin kubingi ene kədəlmərdee ərgeneer kandaalza, tiz-[illegible]

[illegible]

Yiled. eblelиin gol kədəlməriin ceeke brigaadada acarkiin tus

1. Ene zilde ərgədəkə FZMK-[illegible]

[illegible]

[illegible]

Yndesen sojoliin Baiguulalta

Ekired-Bulgad, Alair, ene kojor aimagta yndesen sojoli gazaaşalba

Yndesen sojoliin baiguulaltiigi cegneke ygei oportuniistanuudiigi çanga cokiko

Yndesen sojoliigi martasan uçar jere tokiooldoson kereg bişe

Ekired Bulagadiin aimag geeçe amitan zoniigoo talaar olonkini buriaad yndesten baika tula, yndesen sojoliin baiguulaltiigi kyçeteigeer jabuulka kamag arga bolomzo duusan baika jum. Tiigeed menee ene aimagta yndesen sojoliin kedelmeri jamar bainab gebel, byri muu, kamagiin koito eelzeende tabigdaza baina.

Nidonon zilde yndesen sojoliin baiguulalta ba enyynii nege ton çukala salaa bolko şine latiin yseg biçegte surgaka jabadalda jikeer dalaiza oroldolgo gargasanç bol ene zilde tus keregiigi zokiko kemeer ankarka kyn ton komor bolzoi. Aimagiin udaridaza baisan gazaruud ugta keregledeg ygei baina. Jamar faagtanuud bainab gekede: namiin aikom bol engersen zilde batalsan togtool zaabarinuud ba MK-iin pleenymiin togtool zaabarinuudiigi jamar dyyrgeze baisanii tukai sanaagaa tabiza, şalgaza, uragşa tylkisen juuma byri ygei, komsomooliin emki bol men tere mete komsomoolçuudiin şine ysegte surasan ygeigi şalgasan ygei, zarim komsomoolçuud bol eesedee idebki kiçeel gargaza baisanç bol, tereni eede abtaa ygei; aimagiin Gyic. Komiteed ba bişe aimagiin zurgaanuudta kojor kelen deere kereg ketelke jabadaliin ynerç ygei; aimagiin zurgaanuudiigi buriaadzuulka jabadal kangalta ygei, arai geze 40 şakam kubini buriaad alban kaagçad bolson baina.

Aimagiin teb deere şine biçeg medeke kynyyd nege kojor, „Buriaad Mongoliin Ynenliigi" aimagiin gazaruud ugta abdag ygei, „Ynen" deere garsan kedee biçegçediin biçegeer kemzee abtadag ygei, byri unşagdadagç ygei, aimagiin teb deere şine ysegte şudalka surka dekerig togtoogoo ygei, aimagiinkid kelekede: „menee tariaabeledkeliin yje tula, ç-lee oldodog ygei" geze kelcedeg zantai.

Tus aimag dotor yndesen ekin şurguulinuud 39 ba Kolkooziin Zaluuçuudiin Surguulinuud (buriaad) 2 baibaç, terelki kele biçegte surgaka jabadal olonki surguulinuudta ton muu baina. Bulusain ba Byyriin ekin surguulinuudta buriaad bagşanar aad saja surguulida oroson buriaad bagaçuudta oros keleer zaasan faagta baidag (KTI) iin şalgaltiin materijaalaas).

Aimag dotor şine ysegte surgaka jike nasatanii surguulinuud kamta 15 baibaç, olonkini menee kedmeri ygei, keden kyniigi karijaaduulza surgaza baisanii medeenyyd aimagiin gegee eliin tasagta ugta baikaç ygei, medekeç kyn ygei baina. Engersen zunii (nazariin) yjede jamarç kedelmeri biçeg medeke ygeigi usadkakiin taalar kiigdee ygei, demii engersen azai.

Kolkoozuud ba surguulinuudta yndesen sojoliin keregte, ilangajaa şine yseg biçegte surka jabadalda maşa jike sonirkodog ba surkiigi oroldodogç bol tyyniigi oroilon udaridaka jabadal ugta ygei. Keregleke tookoç kyn ygei baina.

Zaluuçuud bol buriaad kelen deere zyzeg naada tabidag baina. Tyyniigee pjeese zokiookodo buriaad kelen deere oros ysegeer biçeze zobono. Enyynde tusalka zaaka, şine ysegte surgaka kyn ygei.

Aimagiin udaridaka kedmeriçediin olonki (ilangajaa buriaaduud) yndesen sojoliin keregte ton zagai kandana. Ene keregiigi ceke daaza baisan gazaruud bol oportuniis josoor eelzee kylieeze suuna. Uçar iime deerees, Ekired Bulagadiin aimagta şuud kubilalta kiize, yndesen sojoliin keregte eelzee kylieegçed ba tooko keregseeke ygei josotoi oportuniis josoor kandagçadiigi eris çangaar cokiko keregtei. Yndesen sojoliin keregiigi Ekiredte nege çukala daiçalkii zagsaal bolgoko josotoi.

BM Ynenii Brigaada
B. ba D.

Latiin ysegiigi şuud delgeryylke çukala

Alair. Alairiin aimag dotoroo şine latiin ysegiigi delgeryylke jabadal ton sula baina. jere keniiç medeseer Alairiin aimagta yndesen nom biçegiigi medeke kyn ton eceen ba yndesen biçegiin keliigi gyiced medegçed ton komor baina. Men soniomuudtani şine ysegiin belgemyyd ygei, 1930 ondo nege keden nutagta tus belgemyydiigi emkidkeze togtooson bolboç tere belgemiin kedelmeri odoo yjede jabuulagdaka juma ygei kooson baina. Enyynçelen aimagiin teb deere medeke kyn ton komor baika juma.

Uçar iime tula tus aimag dotoroo şine ysegiigi şuud delgeryylke tukai kemzeenyydiigi darui abça, odoo baigaaç belgemyydiin kedelmeriigi josotoi sainaar jabuulkiin tula eris kemzee abça, latiin ysegiigi delgeryylke tukai niitiin kedelmeriigi ergeer jabuulka keregtei.

G. Zarbiin

Berlin, 9 (T). Licmanii yge kelesenii syylcer, komuniis teleelegçe Torgler bol kinaltada abtaad baisan Reikstaagiin komuniis teleelegçeneriigi çeleelke erketenii ebnanamdal gesen zasagiin zakiraltiigi boliuulka, „Rote Fane" babusa komuniis soninuudiigi korim zolsoniigi boliuulko ba Rote Fane soninii tipograafi jalalan kuriaasaniigi zogsoko gesen eriltenyydiigi kiibe Udaani Licmen bol priziidymiin songuulido orobo.

Kiliin caana

SSSR-iigi ulas geze tooko gesen sanaluud

Ameerikiin byrziiteni dunda oloşorozo baina

Nijuu Iork, 8 (T) „Taims" sonin bolbol Vaşangtoondoki biçegçiingee „Demokraaduud bol SSSR-iigi ulas geze tookiigi kyleene" gesen garşagtai zyiliigi toniloo. Ene medeecel dotor dursagdaasani: „Ryzveelitiin zasagiin gazar bol tuşaalaa absaniigaa darui, SSSR-iigi ulas geze tookiin tukai Gyyveriin barimtalza baigaa şugam yigelzelkee aisaka biize geze demokraadnariin udaridagçanar sanana. Senaator Svinsoon gegçe bol, Ryzveelite prezideentiin tuşaalda orosoniigoo darui SSSR-iigi ulas geze tookiin tukai asuudal nigtalan yzeed, SSSR-tei kudaldaanii geree batalkiin tukai kelcee kiize, udaani „zeb" alkam kiike biize geze sananab geze, odoo eder kelebe. Ene alkam bol tus Keregiigi medeke zonii sanakada uridaki 3 zasagiin gazaruudiin erkilze baigaa bodolgiigi zogsoon orkiko jabadal men azai. Gadaadiin keregiigi erkilke komisiin geşyyn ba Ryzveelitede oiro neker boiko senaator Goli bol: enieees koişo SSSR-iigi ulas geze tooko geze sanalaa egçe baisan bainab. odooç ene bodoliigi saişaanab SSSR-iigi ulas geze toobol KAKŞ-iin kudaldaa nairnaada niteed aşagtai tusatai baina. Gebeç, gancakan iime bodoluud deerees SSSR-iigi ulas geze tookiigi kyseene bişeb. SSSR-iin togtozo baisan cagiin zarim baakan kubiin zerge cagtaç togtozo baisan ali negen zasagiin gazariigi ulas geze tookoo arcasan jabadaliigi Ameerikiin tyykede yzee ygeib" geze ene eder kelebe. Caaşadaa biçegçiin medeeceekeni: Zasagiin tuşaalda orosoniigoo darui Ryzveelitiin tyryyçiin udaa şiidkeke probleemeni bol orosiin probleeme baina. Staalintai bujuu ese bol SSSR-iin kariuucalgata teleelegçedtei tusasuudaliigi kelcekiin tula Ryzveelitiin teleelegçe Moskvaa oçoko biize geze bagcaagdana.

Ene kelceenyydiin yriin ilersenii koino Ryzveelite bol zokiko jabuulganuudiigi erkilke biize geze kylieegdene. Ameerikiin konstityyciin josoor ene alkamuudiigi kiikiin tula senaadiin zebşeel keregtei bişe. Senaat bol şine gereegi gan cakan batalaka ujagatai Svinsoon bol, Ryzveelitiin ene jabuulganuudiigi demokraadnar ba respyyblikaancanuudiin olonki kubini saişaakani sezeg ygei.

Komunils surtal bol jamarç ug yndesetei baibal kezeeç Ameerikada jike amzaltatai baika geze sanana ygeib.

Loondon, 8 (T) Deili „Telegraafiin" Nijuu Iorkodoki biçegçiin medeecekeni: „kudaldaanii geree batalkiin tula prezideente bol SSSR-tei kelcee kiike geze baina geze endekin kyleene. Ryzveelitiin zasagiin gazariin togtosonii darui ulasiin deportaamentiin teleelegçener bol tus asuudaliigi SSSR-iin udaridaka zonuudtai kelcekiin tula Moskvaa oçoko juma gelcedeg. SSSR-iigi ulas geze toosonii ulamaas Ameerikiin kudaldea naimaada keden milijoon doolariin aşag olzo oroko baisaniigi yndeseleze, demokraadnar ba kongreesiin geşyydiin olonkini bolon respyblikaancanuudiin nileed oloni SSSR-iigi ulas geze tookiigi sainaar yzene. Tedenii sanakada, SSSR-iigi ulas geze toosonoos kedeenii aza akuin zebseg, elegtriin tekeerelge stanoog kiideg yiledberiiin oronuud ba keben ba bes nekeke zavooduudiigi ezemdegçed ilangajaa jike aşag olzo olko azai.

Germaaniiin reikstaag neegdebe

Reikştaagiin komuniis fraagca bol Sleikeriin zasagiin gazarta itegene ygeibdi gesen ba Papenii onco kuuli togtooluudiigi boliuulka gesen togtool abkiigi curaakaba.

Berlin, 9 (T). Dekaabriin 6-nii 3 cagta Reikstaag neegdebe, Reikstaagiin ger ba tyyniii oiro şadariin gudamzanuud bol ene yjede moritoi ba jabagan policonuudaar karagdaza baisan. Ton kuuçan geşyyn bolko generaal Licman gegçe Reikstaag neebe. Ene bol nacanaal socaliistanariin namiin geşyyn. Olon temenii komuniizma teeçe orokiigi carakiin tula ulam eseze jikedeze baigaa jadaal dutagdaluudtai temecekiin çukaliigi Licman yge dotoroo çukaiaçalan temdeglesen baina. Reikstaagiin komuniis teleelegçener Licmanii ygiigi zigşyyriten tasalduulza baiba.

Berlin, 10 (T). Reikstaagiin ene ederiin suudalda, konstituuciin 51 dugaar belegiigi kubilgakiin tukai nacanaal socaliistanariin oruulson duradkal kelcegdebe (51) dugaar belegiin josoor, reinskancleer bol prizideentiin ujalgaa gyicedkeze çadaka ygei bolood baikada, prizideentiigi soliko josotoi/. germaaniiin deede syydiin tyryylegçiigi prezideentiin orologço bolgoko gesen duradkal nacanaal socaliistanar oruulba. Ene teleblelиin kelcelde komuniis teleelegçe Şneiler gegçe tyryyn yge kelezei. „garmaaniin deede syydiin tyryy bol byrziitenii angiiin teleelegçe men, iimees tere bol basala prezideente mete azaiçanii zygees naidamtai sanagdaka ygei gebe. Tyryylegçe bol Şnelleriin ygiigi keden dakin tasalduulsan, „prezideente Gindenbyyrgiin eleglebeç" geze dongodoigo egsen ba ecesie yge ekee bolison baina. Tere yjede prezideentiigi esergyyceke çanga kaşkiraanii kuraliin dundaas duuldaza yynii ulamaas nacanaal socaliistanariin doblologçodbol nege kedelmerçende asaza, tyyniigi zodozo ekilsen baina. Yynii ulamaas Reikstaagiin suudal tasaldaba. Nacanaal socaliistanariin kedelmerçeniigi zodosonii ulamaas kuralda suuza baisan nacinaal socaliistanar, komuniistanar kojoriin koorondo baildaan bolzo, yynii yjede keden teleelegçener şarkatasan baina.

Reikstaagiin suudaliin dakin ekilkede komuniis teleelegçe Torgler bol nacanaliistanariin policodo tusalaka yyrge Reikstaagta gyicedkeze baisanda eris şuud esergyycel medyylzei. Yynii syyleer socaal—demokraad Breinşteid gegçe bosozo, socaal demokraad bol nacanaal socaliistanariin duradkaliigi saişaana, uçarani ene bol demokraad josonii ulasiigi batadkan sakisan kereg men gebe. Eceste komuniis teleelegçe bosozo, komuniistanar bol iime ulas ba byrzitenii digtatuuriigi esergyycen şuud temecene. Iimees komuniistanar bolbol nacanaal socaliistanariin duradkaliigi buruuşaana gebe. Nacanaliistanar, socaal demokraadnar, tebiin nam ba Bavaariia aradiin namiin duunuudaar batalagdaba.

Sonimii erkilegçiigi orologço D. Cedenii
В.-Удинск БIИ зак. № 3112. Бурлит № 222. Тираж 2800